

Stefan Löfven: Sommartal 2021

Talare

Stefan Löfven
Statsminister

Datum

22 augusti 2021

Plats

Åkersberga

Vänner, Alla har rätt till frihet och trygghet. Alla har samma människovärde. Det är märkligt att behöva säga dessa självklarheter. Men om ett år är det val. Ett val där dessa principer utmanas. Ett val om vilket Sverige vi vill ha. Om vi vill fortsätta stärka det som så många älskar med Sverige: välfärden, jämlikheten och gemenskapen. Eller om vi ska tillåta en politisk utveckling där vårt gemensamma nedmonteras, där klyftorna vidgas och hatet få bre ut sig.***Vänner, Idag vill jag prata om gemenskap. Jag vill prata om vad som är viktig, på riktigt, i livet. Jag vet att det är mer som förenar oss människor än vad det är som skiljer oss åt. Att vi i grund och botten önskar samma sak av livet. Vi vill känna framtidstro, trygghet, ha människor omkring oss.***Vänner, Jag vill berätta min berättelse om varför jag blev socialdemokrat. Olof Palme uttryckte det så väl när han skulle beskriva Tage Elanders gärning. Jag citerar ”Du har ansett att samhället skall vara starkt så att människors skall slippa vara svaga”. Detta sammanfattar så väl varför jag är socialdemokrat. Men vad innebär det då för vår samtid? Var ser vi utmaningarna idag? Vi ser det i alla klimatkatastrofens konsekvenser. Vi ser det i revorna i välfärden och vi ser det i arbetslösheten. Vi ser det i klyftorna mellan stad och land. Vi ser det i den vedervärdiga gängkriminaliteten och i mäns våld mot kvinnor Och vi har sett det, på det mest brutala vis, när pandemin slog till världen över.***För snart 100 år sedan föddes min biologiska mamma Margareta. Det är svårt att föreställa sig hur Sverige var då. Demokratin i Sverige var ny och bräcklig. Fattigdomen och ojämlikheten var skriande. Bara några år tidigare hade människor flytt från Sverige på grund av svält och misär. 35 år senare föds jag. Sverige är då ett helt annat land än när mamma Margareta föddes. Hon hade fått se hur Sverige togs ur fattigdom till att bli ett välfärdsland. Men klassamhället var bestående, liksom ojämställdheten. Min mamma hade redan ett mycket litet barn. Omständigheterna blev för svåra och hon kunde inte behålla båda sina söner. Jag vet att detta var ett öppet sår för min mamma. Det är svårt att föreställa sig hur fruktansvärt tufft det måste ha varit för henne att lämna bort sitt barn Men hon gjorde det med vetskapen om att samhället skulle hjälpa hennes son att få ett bättre liv än vad hon själv hade

möjlighet till. När jag som en väldigt liten pojke kom till min fosterfamilj hade jag inget. Men av mamma Iris och pappa Ture fick jag allt. Jag fick den trygghet och kärlek varje barn har rätt till. Det fanns människor i samhället som inte bara tog ansvar för sig själva, utan också för mig. Samhället såg inte mig som en belastning. Det känner jag en enorm tacksamhet för. Den trygghet jag har fått av min familj och av samhället vill jag ge alla barn som växer upp i Sverige. Det har alltid, och kommer alltid, att vara min drivkraft som människa och som politiker. I barnavårdsnämndens register hette jag 570721 G. Men hos Iris och Ture Melander blev jag Stefan.*** Utan att veta det där och då såddes ett frö till min insikt om betydelsen av gemenskap och ett starkt samhälle. Insikten om vad som är viktig, på riktigt. För många kan en sådan insikt komma i en förlossningssal när ett barn föds. När man ser barnmorskans trygga blick eller känner undersköterskans varma hand slås man av insikten om att vi behöver varandra. För andra kan det vara när man vaknar upp på sjukhus och inser att man överlevt en hjärtattack. När man ser sig runtom i rummet, betraktar de läkare, sjuksköterskor och undersköterskor som räddat livet på dig. Ibland kommer det mitt i vardagen när en främling frågar om man behöver hjälp med rullatorn eller barnvagnen upp på bussen. Det kan komma när man minst anar det: insikten om att vi behöver varandra. En insikt om att den situationen hade jag inte klarat utan hjälp från någon annan.*** Vänner, Jag tror att vi alla drabbades av denna insikt om vad som är viktigt när ett dödligt virus lamslog en hel värld. Och pandemin är inte över! Ta vaccinet! Vaccineringen spelar en viktig roll för att vi kan ta oss ur pandemin och det räddar liv! Coronakrisen har blottlagt både samhällets svagheter och styrkor. Pandemin har visat med all sin brutala tydlighet hur viktigt ett starkt samhälle är. Vi ska inte återgå till hur samhället såg ut innan krisen. Vi ska bygga ett ännu starkare samhälle – och vi ska göra det med insikten om att vi behöver varandra, i såväl vardag som i kris.*** Vänner, Så här skriver Göran Tunström, i sin roman ”Berömda män som varit i Sunne”: Jag citerar ”När mammor dör, då förlorar man ett av väderstrecken. Då förlorar man vartannat andetag, då förlorar man en glänta. När mammor dör, växer det sly överallt”. För snart ett år sedan förlorade jag min mamma Iris. Hon blev 90 år gammal och hade levt ett långt liv. Det är svårt att beskriva vilken betydelse Iris har haft i mitt liv. Den är enorm. När jag var liten jobbade mamma Iris som hemsamarit. Hon åkte runt på moped bland de äldre i bygden. Jag minns att jag tyckte hon var så häftig i den skoteroverall som hon använde under den iskalla vintern! Av henne lärde jag mig allt om vad solidaritet innebär. Jag vet att det finns många som min mamma runt om i Sverige idag. Som sliter för Sveriges välfärd. Några av dem mötte jag för ett år sedan på det

äldreboende mamma bodde sin sista tid i livet. Vilken underbar personal som jobbade där! De förgyllde min mammas sista år i livet och slet dygnet runt för att hon skulle ha det bra. ***Vänner, Jag vet att många av er som lyssnar idag betyder så mycket för så många. Ni som jobbar i vår välfärd finns där i människors lyckligaste och svåraste stunder. Ni finns där för våra medmänniskor dygnets alla timmar, årets alla dagar, från vaggan till graven. Och det är ni som stått i coronakrisens frontlinje i vården och äldreomsorgen, som räddat liv eller hållit en medmänniskans hand vid livets slutskede. Det är ni följer oss genom livet Och det är ni som bär oss genom pandemin. Ni förtjänar mer än applåder och tack. Ni förtjänar bättre arbetsvillkor och fler kollegor. Ni förtjänar ett starkare samhälle där välfärden måste få kosta. Därför lade regeringen om riktningen för Sverige när vi tillträdde 2014. Från skattesänkningar och privatiseringar till ökade investeringar och större gemensamt ansvar för att bygga en starkare välfärd. Detta med den starka övertygelsen om att vi måste investera i varandra. ***Coronakrisen blottlade äldreomsorgens brister på det mest brutala sätt. Genom stora investeringar och reformer fortsätter vi arbetet som vi påbörjade förra mandatperioden med att göra svensk äldreomsorg till världens bästa. Låt mig ta några exempel. 1. Arbetskläder. Rätten till betalda arbetskläder som varit naturligt i mansdominerade sektorer i decennier har inte funnits i hela äldreomsorgen. Det har vi nu rättat till. 2. Stärk undersköterskorna. I våras röstade riksdagen igenom vårt förslag om att skydda yrkestiteln för undersköterskor. Det innebär en helt ny ordning där det blir tydligt att det krävs en undersköterskeutbildning för att få jobba som undersköterska. 3. Förra året lanserade regeringen en stor nationell kompetenssatsning där över 10 000 anställda inom äldreomsorgen nu får möjlighet att utbilda sig till undersköterska eller vårdbiträde med en fast tjänst på betald arbetstid. Det är med den här typen av reformer som vi gör Sveriges äldreomsorg till världens bästa! ***Vänner, Vi socialdemokrater är fast beslutna om att pensionerna ska höjas! Vi har därför höjt garantipensionen och taket i bostadstillägget och vi tar stegvis bort den orättvisa högre skatten för pensionärer som den borgerliga regeringen införde. När pensionstillägget betalas ut i september kan det innebära upp till 600 kronor mer i månaden för den, ofta kvinna, som slitit ett helt yrkesliv men trots det får låg pension. Men det räcker inte. Vi ska fortsätta arbetet med att höja pensionerna! Ska vi rå på systemfelet måste vi öka inbetalningarna, så att pensionssystemet åter kan leva upp till målsättningen att du ska ha 70 procent av lönen i pension. För det ska vara en självklarhet Att den som slitit ett helt yrkesliv inte ska hamna i fattigdom. Det ska vara en självklarhet att alla Sveriges pensionärer ska kunna leva ett gott

liv!***Vänner,Jag är socialdemokrat för att jag vet att samhället blir bättre när människor lever i gemenskap.Välfärden har länge varit det som håller ihop vårt samhälle.Och jag tror att många svarar ”välfärden” på frågan vad de älskar mest med Sverige.Men klyftorna har vidgats under lång tidOch marknadslogiken, som nu präglat svensk välfärd alldeles för länge, blir absurd när den införs i välfärden.Vi ses alltför ofta som kunder och konsumenter, snarare än som medborgare.Medborgare ses som lönsamma eller olönsamma och väljs eller väljs bort utifrån vår etnicitet, ålder, hälsa eller klass. Vissa väljer att kalla andra för ”belastning”.Det finns otaliga exempel på hur marknadslogiken skadat vår välfärd.Riskkapitalister kan omvandla skattepengar till privata vinster och tjäna surrealistiska summor pengarför att man drar ner på bemanningen, försämrar villkoren för sina anställda och håller lönerna nere!Det här gör mig riktigt, riktigt förbannad!***Vänner, Vi är många i vårt land som vill få bort marknadsexperimenten i välfärden!Vi socialdemokrater skulle gladeligen sätta stopp för marknadsexperimenten i välfärden, här och nu.Vi försökte lagstifta om vinstbegränsningar men vi blev nedröstade i riksdagen.De borgerliga partierna håller emot och Sverigedemokraterna ändrade sig snabbt efter riskkapitalisternas lobbyarbete.Vi socialdemokrater tänker fortsätta kämpa för att vår gemensamma välfärd inte ska vara ett kassaskrin för riskkapitalister!Marknadsexperimentens tid i vår välfärd måste få ett slut!***Vänner,Jämlikheten är inte bara är en fin princip, utan också det bästa sättet att organisera ett samhälle på.Och vi vet att grunden för ett jämlikt samhälle läggs i skolan.Svensk skola ska nå sin tidigare topposition i världen, skolresultaten ska höjas, för det är så vi rustar våra unga starkare för framtiden!Det är därför vi ser till att mer resurser ska gå dit de behövs bäst innan problemen vuxit sig stora.Det är därför det ska råda ordning och studiero i varje klassrum.Och alla ska kunna känna sig trygga i skolan!Många barn och unga har haft en tuff tid under pandemin. Ni ska inte lämnas efter utan få det stöd ni behöver för att komma igen!Varje elev ska veta att det inte är dina tidigare svackor, utan din vilja att idag kämpa hårt för att lära dig mer, som spelar roll.Det är därför vi ska införa ämnesbetyg i gymnasiet, istället för kursbetyg. Så att din framtid avgörs av vad du kan när du slutar skolan, inte vad du kunde när du började.Och om du som är ung idag känner att framtidshoppet sinar.Vill jag att du ska vetaAtt du är en del av en gemenskap,Där du, precis som jag fick bli Stefan, förtjänar att ses med all din inneboende potential!Att du kan nå dina bästa stämningars längtan.***Vänner,Min insikt om vikten av det starka samhället slog ut i full blom när min pappa Ture blev arbetslös. Ett barn känner av mycket. Och jag kände pappas stress, oro och frustration.Arbeitslöshet är ett

slöseri. Det är ett slöseri att låta människor som inget annat hellre vill än att göra rätt för sig gå sysslösa. Det är ett slöseri när det finns så mycket arbete att utföra. I tider av arbetslöshet, sjukdom eller när livet blir svårt ska varje människa ha ett helt samhälle vid sin sida. Vi minns vad som hände under finanskrisen, när den borgerliga regeringen lämnade löntagare och företagare åt sitt öde. Som ordförande för IF Metall såg jag hur 10 000 industrijobb försvinna helt i onödan. När vi tillträdde 2014 led Sverige fortfarande av sviterna efter finanskrisen och den passivitet den dåvarande moderatledda regeringen visade. Långtidsarbetslösheten blev kvar på en ny hög nivå. Det var därför vi snabbt under pandemin med en rustad ekonomisk politik införde korttidspermittering, stärkte A-kassan och prioriterade välfärden. Det var socialdemokratisk krispolitik på löntagarnas sida.***Vänner, Högern lovar lägre skatter för de allra rikaste, medan vanligt folk får sämre ekonomi och sämre trygghet. Det är den gamla, trötta högeridén om att människor anstränger sig mer om de blir fattiga. Däremot tror man att välbärgade människor blir mer produktiva av mer pengar! Vi vet att dessa gamla, trötta högeridéer inte stämmer. Vi socialdemokrater väljer därför en annan väg. Sverige är byggt på plikt och rätt. Den som blir arbetslös eller sjuk ska möta ett starkt stöd och tydliga krav, inte fattigdom och hopplöshet. Vägen till arbete går via utbildning, inte via fattigdom. Oavsett om det gäller språk eller yrkeskunskaper så är utbildning ofta ett nödvändigt steg på vägen till nästa jobb. Därför har vi byggt ut Kunskapslyftet som är regeringens enorma satsning på vuxenutbildning på alla nivåer. Genom utbyggnaden är det totala antalet utbildningsplatser nu uppe i 450 000 platser i hela landet. Så att människor kan vidareutbilda sig eller byta yrke om man vill eller måste. Sverige har inte råd att åter se långtidsarbetslösheten cementeras som efter finanskrisen. Människors som känner sig trygga vågar möta framtiden. Kampen mot arbetslösheten är en kamp för frihet, jämlikhet och hopp! Därför kraftsamlar vi nu att pressa tillbaka arbetslösheten!***Vänner, Det är fruktansvärda scener som vi ser från hela världen. Översvämningar och extremhettan har skördat människoliv och egendom. Juli var den varmaste månaden som någonsin uppmätts på jorden. Vi ser det även här i Sverige, skogsbränder och nu översvämningen i Gävle. Hus har evakuerats, vägar har rasat samman och skolor har fått stänga. Klimatkrisens fruktansvärda konsekvenser drabbar hela vår värld. Klimatkrisen är vår tids ödesfråga. Det berör hela mänsklighetens existens. FN:s klimatrapport är tydlig: läget är mycket, mycket akut. Sverige ska ta sitt ansvar och ha ledartröjan i den klimatomställning som hela världen ska och måste göra. Vi införde den sociala demokratin i Sverige – med utbildning, bostäder och trygghetssystem – samma

dignitet har den klimatomställning vi ska göra. Det är ett enormt samhällsbygge! Klimatomställningen är en möjlighet för Sverige. I Gällivare, Boden och Skellefteå sker nu den gröna nyindustrialiseringen med tiotusentals nya jobb. I Oxelösund har världens första fossilfria stål nu levererats. Det är en världsnyhet! I framtidens teknik finns framtidens jobb och där finns framtidens välfärd! Sverige visar att det går att både pressa ned utsläppen och skapa nya jobb och exportframgångar. Vi ska bygga ett bättre, ett mer hållbart samhälle! Där vi värnar varandra, vår natur och vårt klimat. För klimathotet känner inga nationsgränser, de kräver att vi samarbetar. ***Vänner, Jag vet att många är oroliga. Det är jag också. Läget är mycket akut. Ingen kan blunda för den kris vi befinner oss i här och nu. Vi vet vad vi måste göra. Det råder inte brist på kunskap eller fakta. Och ingen kan göra allt. Det är bara tillsammans som vi kan rädda vår planet. Vi ska fortsätta driva på för minskade utsläpp globalt. Och vi ska själva öka takten ytterligare. Vi ska visa omvärlden hur vi ställer om vårt samhälle och vi ska bli världens första fossilfria välfärdsland! Och vi ska göra den rättvist, så att alla människor vet att de har ett bättre samhälle framför sig än det vi lämnar bakom oss! ***Vänner, Världen står inför fler svåra utmaningar som behöver mötas gemensamt. Jag är bestört över den ytterst oroväckande utvecklingen i Afghanistan. Talibanerna har avvisat den afghanska befolkningens vädjan om fred. Nu står den afghanska befolkningen, inte minst afghanska kvinnor och flickor, inför en mycket osäker situation, både humanitärt och politiskt. Sveriges engagemang för Afghanistan är djupt och ligger fast. Vårt fokus är, och ska fortsätta vara, att stödja det afghanska folkets rätt till fred, frihet och självbestämmande. Genom bistånd ska vi hjälpa dem som vill ta vidare de viktiga framsteg som gjorts, inte minst inom områden som kvinnors och flickors rättigheter. Utan att på något sätt stödja talibanerna! Arbetet har genom åren pågått oavsett krig, konflikt och vapenvila. Det arbetet måste fortsätta. I detta extremt allvarliga läge måste världssamfundet enas och tydligt markera mot den nuvarande utvecklingen och stå upp för det afghanska folkets rätt att bygga en fredlig framtid. ***Vänner, En tolvårig flicka sköts ihjäl. En mamma mördades med sitt nyfödda barn i famnen. En polis mördades när han arbetade för att skapa trygghet och värna vårt öppna samhälle. Två barn skottsbadades när de lekte utomhus. Och var tredje vecka dödar en man en kvinna som han har eller har haft en relation med. Att bekämpa mäns våld mot kvinnor och den grova gängkriminaliteten är två av regeringens viktigaste uppgifter. Detta avskyvärda våld byter ner samhället, förgör drömmar och släcker människoliv. Detta vedervärdiga våld fyller mig med vrede! Detta vedervärdiga våld måste upphöra! ***Vänner, Gängkriminaliteten har vuxit fram

under decennier. Den försvinner inte över en natt. Kampen mot dessa hänsynslösa kriminella gäng är ett maratonlopp och bakslag kommer att komma. Polisen säger själva att det krävs starka polisiära insatser, lika mycket som en starkare skola och socialtjänst. Det går inte att göra bara det ena eller det andra. Regeringen har därför tre prioriteringar för att bekämpa gängkriminaliteten: 1. Vi ska vara kompromisslösa mot gängen. Vi har skärpt 60 olika straff och polisen har fått nya kraftfullare verktyg. Sverige har aldrig haft så många poliser som nu och allt fler utbildas. Vi är mer än halvvägs till målet om tiotusen fler polisanställda till 2024. 2. Vi ska se till att inte en enda skattekrona går till de kriminella nätverken. Våra myndigheter har fått fler och bättre verktyg att kontrollera hur våra skattepengar används, vi har skärpt bidragsbrottslagen och vi ställer hårdare krav på den som bedriver skattefinansierad verksamhet. 3. Vi ska bryta nyrekryteringen. För även om en gängkriminell hamnar i fängelse står en ny på tur att ta hans plats. Vi har nu cirka 1000 fler frihetsberövade än för två år sedan. De senaste två åren har över 600 personer häktats för vapenbrott. Gängen är med andra ord under hård press. Samtidigt fortsätter det besinningslösa våldet att sätta bostadsområden i skräck. Samtidigt fortsätter föräldrar att vara förtvivlade i sin oro att förlora sina barn till gängkriminalitet. Det intensiva arbetet med att trycka tillbaka den grova kriminaliteten fortsätter. Vi kommer aldrig att backa. Samhället är alltid starkare än gängen! ***Vänner, Vårt land inför ett avgörande vägval om vilket Sverige vi vill ha. Kampen mot högerextremismen är så mycket mer än partipolitik, eller politiskt spel som många vill få det till. Ibland får jag höra att ”det räcker inte med att vara emot något”. Det är sant. Men att vara emot de här krafterna är att vara för något. Det är att vara för det som så många älskar med Sverige. Kampen mot högerextremismen är i grunden en kamp mot en samhälls- och människosyn som på riktigt hotar det vi idag tar för givet: frihet, demokrati, alla människors lika värde. Socialdemokraterna och arbetarrörelsen har alltid varit de högerextremas främsta motståndare, eftersom vi står för allt det de föraktar: jämlikhet, trygghet, solidaritet och demokrati. ***Vänner, Vi vill tro att vi har lärt oss av historien. Men runtom i Europa ökar förtrycket mot judar, kvinnor, HBTQ-personer och andra grupper. Den fria kulturen, media och akademien inskränks. Klimatkrisförnekelse och konspirationsteorier sprids. Sverige är inte på något sätt immunt mot den typ av antidemokratiska omvälvningar vi sett i åtskilliga andra länder. ***Ulf Kristersson ger dessa idéer näring och avgörande makt över Sverige. Jag tycker att svenska folket har rätt att få veta vad Moderaterna kommer att gå med på när man väljer att samarbeta med ett parti som vill ha proportionerligt stort

inflytande och därmed ge dem makten att förändra Sverige i grunden. Kristersson öppnar nu dörren till en mycket oviss och skrämmande framtid. Och vad tänker Liberalerna, som en gång införde demokratin i Sverige tillsammans med oss socialdemokrater, när man ger makt åt dessa idéer? Vi riskerar att gå miste om det vi älskar allra mest med Sverige. Och vänner, mitt löfte har ni: Vi socialdemokrater kommer alltid, alltid att stå upp för demokratin och för alla människors lika värde!***Vänner, På samma sätt som alla har rätt till trygghet och välfärd har också alla ett ansvar för samhällsutvecklingen. Att göra sin plikt och kräva sin rätt är det Socialdemokraterna alltid kämpat för. Vi har en så kort tid här på jorden och den tiden är vår att forma. Vill vi bidra till ökat hat och splittring? Där grupper ställs mot varandra och där hopplösheten får fäste? Eller vill vi bidra till ökad sammanhållning och gemenskap? Där vi tillsammans möter de samhällsproblem vi står inför och tillsammans kan möta framtiden med en känsla av hopp?***Om ett år är det val. Då kommer vi ta ställning till vilket Sverige vi vill ha. Min personliga berättelse är också en berättelse om det Sverige som jag älskar. Jag blev socialdemokrat för att jag i själ och hjärta vet vad ett starkt samhälle betyder. Jag är socialdemokrat för att jag vet att det finns mer som förenar oss människor än vad som skiljer oss åt. Jag är socialdemokrat för att jag tror på människans okränkbara värde. Jag är socialdemokrat för att jag tror att vi tillsammans kan skapa en mycket bättre värld än vad vi hittills sett. Tack för att ni har lyssnat!

Taggar

2020-tal, 2021, Man, Politiska tal, Socialdemokraterna, Sommartal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/stefan-lofven-sommartal-2021>